

Stine Jensen, auteur van 'Echte vrienden; intimiteit in tijden van Facebook, GeenStijl en WikiLeaks', filosofeerde tijdens TILT in de grote zaal.

TiLT, de literaire avond in De NWe Vorst, was zaterdag stijf uitverkocht. En terecht. Een heerlijke avond.

door **Henri van der Steen**

De Rode Salon in De NWe Vorst zat bomvol, toen de erkende provocateur A.H.J. Dautzenberg begon aan zijn optreden, een lange serie 'snookergedichten', met fancy titels als 'Beest' en 'Soixante-neuf' en 'Viagra voor de prins'. Achter hem werd steeds het 'gedicht' geprojecteerd, rijen met snookerballen. En de dichter las voor: 'Rood zwart rood zwart rood zwart rood zwart rose zwart', et cetera. Na een half uur zei hij: 'Begint het al te irriteren? Goed zo.' Na drie kwartier was het afgelopen en bleek slechts een enkele

ling weggelopen; de rest had zich braaf en toch ook met kennelijk plezier laten foppen door A.H.J. The Selfkicker.

Zo'n Dautzenberg kun je er natuurlijk wel bij hebben, op een avond die een ode moet zijn aan de literatuur. Daar heb je dan uiteraard ook schrijvers voor nodig, Marrente de Moor en Robert Vuijsje in dit geval - en die blijken dan teurstellend weinig te vertellen te hebben.

De NWe Vorst was zaterdagavond omgetoverd tot een literaire kermis waar van alles te happen en snaaien viel. Boven probeerde Anouk van Reijen de liefhebbers te bewegen in een schommel te gaan zitten om al zwaaiende een gedicht van haar te lezen. Dat was geen succes. Beneden kon je per koptelefoon luisteren naar de 'Sonnettenkrans', een sympathiek idee van een stel Tilburgse dichters, de Aardige Jongens, dat te weinig belangstelling trok, misschien ook

Tilburgse stadsdichter Esther Porcelijn met 'Esther's Darkroom' in de kleine zaal van theater De NWe Vorst tijdens literatuurfestival TiLT. foto's **Tim Rijnhout/PVE**

omdat de techniek een beetje faalde. Te veel liefhebbers misten derhalve het eerste, zeer gelukke sonnet van Martijn Neggers en prachtige strofen als 'Dus drink met mij, drink hard en laat geen resten!' van Jeroen Kant.

Naar gedichten luisteren, is heel wat anders dan gedichten lezen. Dat bleek in 'Esther's Darkroom', in de kleine zaal, waar stadsdichteres Esther Porcelijn en vijf andere Tilburgse poëten gedichten declameerden. Porcelijn begon met een verrukkelijke, uit het hoofd voorge dragen annonce van een dikke dame die een dikke heer zocht, om in elkaars plooiën te kunnen gaan liggen. Martin Beversluis gooide er uit het blote hoofd en met de nodige lichaamstaal ook een geslaagde dichterlijke performance uit, alle overige gedichten werden voorgelezen. Dat gaf enkele keren een probleem. Taal staat en valt met cadans, nu moest de luisteraar voortdurend wennen aan een andere

stem, een ander ritme van spreken, een andere uitspraak van woorden.

Absoluut geslaagd was de vondst van Het Zuidelijk Toneel om heren der studenten van de Academie voor Drama te laten vertellen over de boekenkasten van bekende Brabanders. De Belgische Evelien Peelmans (talent!) kroop in de huid van Karin Bruers, die als vijftienjarig meisje niet wist waar ze het zoeken moest toen ze 'De avonden' van Reve las. Later las ze A.F.Th. van der Heijden en Marquez en Mulisch en recentelijk de beroemde Bossche primatoloog Frans de Waal ('Een tijd voor empathie'), die stof levert voor haar shows. Elders in het theater zat Bruers zelf naast singer-songwriter (en ex-profvoetballer) Björn van der Doelen te vertellen over haar leven, de boeken die ze aan het schrijven is ('Ik schrijf allemaal verhaaltjes en zie straks wel welk verhaaltje in welk boek komt') en

wat er allemaal met een alleenstaande vrouw gebeurt als de kinderen ineens groot zijn. Goed wijf!

Karin Bruers was een van de 'uitblinkers', deze avond; een andere sloot TiLT in de grote zaal min of meer af: Gummbah, absurdist. Zijn show: 'Nog netter niet verschenen boeken'. Dat werd dus even keihard lachen. Smaken verschillen, maar Gummbah kunnen we zonder al te veel risico geniaal noemen, deze kruising van Herman Finkers en de Marx Brothers, even droog, met een extreem ontwikkeld talent om de kijker en luisteraar te verrassen. Dat is een van vele talenten van taal, het vermogen te verrassen, desnoods achteraf. Want hoe zal de Rode Salon terugdenken aan het optreden van A.H.J. Dautzenberg? 'Rood zwart rood zwart rood zwart rood zwart bruin zwart geel zwart...' Het beste is om er achteraf nog eens keihard om te lachen.